

Behandling

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
25/25	05.06.2025	Plan- og miljøutvalget
46/25	10.06.2025	Formannskapet
	12.06.2025	Kommunestyret

Høringssvar fra Lillehammer kommune - handlingsprogram fylkesveger i Innlandet 2026 - 2029

Kommunedirektørens innstilling

1. Bankenkrysset. Tiltak for effektiv trafikkavvikling, prioritet myke trafikanter og kollektivtrafikk må prioriteres i handlingsprogram for 2026 – 2029..
2. Investeringsiltak i Lillehammer som tidligere er vedtatt og framgår av gjeldende handlingsprogram forutsettes gjennomført:
 - FV 213, Fullføring av sammenhengende gang og sykkelveg langs Hamarvegen fra Breisethvegen til Åsmarkvegen.
3. Lillehammer kommune opprettholder sine prioriterte innspill som vedtatt i formannskapet 15.oktober 2024.
4. Saksfremlegget med tilhørende vedtakspunkter er Lillehammer kommune sitt høringsinnspill til handlingsprogram fylkesveger 2026 – 2029.

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll fra formannskapet i Lillehammer kommune 15.10.24, sak 66/2024
- 2 Høringsbrev, handlingsprogram for fylkesveger 2026 – 2029

3 Handlingsprogram for fylkesveger 2026-2029, datert 10. april 2025

Sammendrag

Innlandet fylkeskommune har etter innspill fra kommunene sendt et forslag til handlingsprogram for fylkesveger i Innlandet 2026 – 2029 på høring. Av Lillehammer kommunes totalt 18 tiltak som innspill til handlingsprogrammet framgår kun to tiltak i høringsforslaget. Det er avsatt en investeringsramme for fylkesveger i planperioden som ikke er i samsvar med innspill på prioriterte tiltak fra de enkelte kommuner. Dette innebærer at fylkeskommunen må gjennomføre en streng prioritering av tiltak ved sluttbehandling av handlingsprogrammet. Kommunedirektøren konkluderer med at prioriterte tiltak i gjeldende handlingsprogram forutsettes gjennomført og at utbedring av Bankenkrysset på Lillehammer prioriteres i nytt handlingsprogram for fylkesveger.

Fakta

Gjeldende handlingsprogram for fylkesveger i Innlandet, perioden 2022 – 2025, ble vedtatt av fylkestinget i oktober 2021 i sak 78/2021. Lillehammer kommune sine tiltak som innspill til gjeldende handlingsprogram ble vedtatt av formannskapet i juni 2020. Av totalt 19 tiltak, hvorav 9 tiltak i prioritert rekkefølge og 10 tiltak i uprioritert rekkefølge, ble kun ett tiltak vedtatt i handlingsprogram for fylkesveger for perioden 2022-2025.

Lillehammer kommune gav høsten 2024 innspill til nytt handlingsprogram for fylkesveger i Innlandet. Innspillene ble politisk behandlet i utvalg for plan- og miljø (19.09.24 sak 31/2024) og i formannskap (15.10.24 sak 66/2024). Etter dette har fylkeskommunen jobbet med sammenstillingen av alle innspill, og legger nå ut handlingsprogrammet for fylkesveger i Innlandet 2026 – 2029 på høring.

Av totalt 18 tiltak som innspill fra Lillehammer kommune, er kun to tiltak delvis hensyntatt i forslaget til handlingsprogram. Gang- og sykkelveg langs Hamarvegen fra Åretta til Hagevegen er tatt med i tillegg til gang- og sykkelveg fra Anders Sandvigsgate til Maihaugvegen. Sammenhengende gang og sykkelveg fra Breisethvegen til Åsmarkvegen var i innspillet et prioritert tiltak for gjennomføring iht. gjeldende handlingsprogram mens gang-

og sykkelvegen fra Anders Sandvigsgate til Maihuagvegen var et uprioritert tiltak.

Totalkostnad på de to nevnte tiltak er 36 mill.kr

Utover innspillene fra Lillehammer kommune har innlandet fylkeskommune prioritert tre tiltak på Lillehammer. Utbedring av veg og murer Fv0213 Kirkegata på strekningen Storgata – Matiesensgate, utbedring av støyskjermer og ny bru over Nevra Fv 2520. Totalkostnad på de tre tiltakene er 118 mill.kr

Et av innspillene fra Lillehammer kommune var at arbeidet med eierskap og omklassifisering av vegnett, gang- og sykkelveg med veglys, prioriteres. Dette framgår av forslag til handlingsprogram som prioritert tiltak i planperioden og fylkestinget behandlet den 8. april 2025 sak «omklassifisering og eierskap til gang- og sykkelveger og veglys langs fylkesveg – prinsipiell tilslutning». Fylkestinget vedtok i saken at det igangsettes et arbeid med å overta disse anleggene fra kommunene. Dette må løses i fellesskap mellom kommunene og fylkeskommunen, og det forventes noen konkrete bidrag fra kommunene.

Forslag til handlingsprogrammet for fylkesveger i Innlandet 2026 – 2029 er sendt på høring til kommuner og andre berørte instanser med frist 4. juli 2025 og det er planlagt at Fylkestinget skal vedta handlingsprogrammet i oktober 2025.

Vurdering

Det er et betydelig arbeid Innlandet fylkeskommune har gjort i utarbeidelse av sitt forslag til handlingsprogram. Med 46 kommuner som har kommet med innspill til hva som er viktig for deres kommune, er det både en omfattende og komplisert jobb som ligger bak sammenstillingen og prioriteringene som framgår av handlingsprogrammet.

Med bakgrunn i innspillene fra Lillehammer kommune som omfattet tiltak som ikke var gjennomført i gjeldende plan, samt prioritering av tiltak til nytt handlingsprogram er ikke Lillehammer kommune enig i de prioriteringene som framgår av forslag til handlingsprogram for 2026 – 29. Kommunedirektøren viser til innsendte innspill fra formannskapetets behandling sept. 2024, saksfremlegg og vedtakspunkter med begrunnelse. Lillehammer

kommune vil her særskilt fremheve to prioriterte tiltak som ikke er hensyntatt i forslaget til nytt handlingsprogram:

- Bankenkrysset.
- Gang- og sykkelveg langs Hamarvegen fra Breisethvegen til Årsmarkvegen

Bankenkrysset på Lillehammer er ikke omtalt i handlingsprogrammet, hverken som konkret utbedringstiltak eller som del av et utredning- og planleggingsprogram. Utbedring av krysset for effektiv trafikkavvikling, trafiksikkerhet og prioritering av kollektivtrafikk har vært en hovedprioritet fra Lillehammer kommune som innspill til de siste handlingsprogrammene. Det er også beskrevet i innspillene at det må vurderes tiltak i andre kryss og tilførselsveger for om mulig redusere tilførsel av trafikk/endret trafikkfordeling. Tiltaket var prioritert som nr. 1 til programområde utbedring fra Lillehammer kommune til kommende handlingsprogram. Det har vært påpekt at kryssene er en del av den største trafikale utfordringen på Lillehammer og har vært ønsket utredet og utbedret flere ganger. Det har vært et antall befaringer og det har vært nøkkelpunktet i flere samarbeidsgrupper som Byutvikling Lillehammer med Statens Vegvesen, Fylkeskommunen og kommunen i en årrekke. Tiltaket må utredes og utbedres i planperioden og det forventes fra Lillehammer kommune at dette innarbeides i handlingsprogrammet til sluttbehandling.

Gang- og sykkelveg langs Hamarvegen fra Breisethvegen til Årsmarkvegen.

Som vedtakspunkt 1. i innspillet til handlingsprogram 2026 – 29, forutsatte Lillehammer kommune at investeringstiltak som tidligere er vedtatt og som framgår av gjeldende handlingsprogram for fylkesveger for planperioden 2022-2025 gjennomføres. Innspillet var tydelig på at de to tiltakene med gang- og sykkelveg fra Breisethvegen til Åretta og fra Åretta til Årsmarkvegen bør bygges ut sammenhengende og i tillegg sees i sammenheng med gang- og sykkelveg langs Årsmarkvegen fra Hamarvegen til Fredrik Colletsveg. Dette er kun delvis ivarettatt i forslag til nytt handlingsprogram ved at delstrekningen fra Åretta til Hagevegen er prioritert. Det er uklart om delstrekningen fra Breisethvegen til Åretta er planlagt for gjennomføring i 2025 som forutsatt, dersom gjennomføring her er forskjøvet fram i tid framgår dette ikke av handlingsprogrammet. En sammenhengende utbygging av gang- og sykkelveg langs Hamarvegen til Årsmarkvegen framgår ikke av nytt forslag til handlingsprogram, det forventes fra Lillehammer kommune at dette innarbeides i handlingsprogrammet til sluttbehandling.

Innlandet fylkeskommune ber i høringsbrevet særlig om innspill på 4 punkter. Lillehammer kommune vil i det følgende svare opp disse 4 punktene.

1. Hvordan vurderer dere forslag til profil og mål for utviklingen av fylkesvegnettet?

Lillehammer kommune har først sett på målene for utviklingen av fylkesvegnettet. Kommunen støtter målene, men skulle gjerne sett at målene ble noe mer konkretisert. Skal en kunne sikre måloppnåelse er det viktig at mål konkretiseres på et nivå som er målbart. Ingen av målene for utviklingen av fylkesvegnettet er kvantifisert, men det er brukt ord som flere, godt, lavt, tilpasset og å opprettholde. Sett fra Lillehammer kommune sitt synspunkt er dette subjektive begreper som ikke vil kunne definere måloppnåelsen etter endt handlingsprogram. Mangelen på konkretiserte mål gjør det også vanskelig å se om profilen som er valgt er den riktige. Lillehammer kommune støtter at mindre investeringstiltak som oppgraderer standarden, prioriteres foran større, nye investeringstiltak. Det er begrensede ressurser som det er viktig å utnytte på best mulig måte. En tanke om å prioritere det som gir mest veg for pengene er noe Lillehammer kommune støtter. Men om profilen bidrar til høyere måloppnåelse er uklart da målene etter vår vurdering ikke er konkrete nok.

2. Hva er deres generelle inntrykk av det foreslåtte investeringsprogrammet? Er det noen deler av programmet som dere mener bør endres eller forbedres?

Investeringsrammen viser en samlet sum på 3450 millioner kroner. Ca. halvparten av totalsummen går til utbedring (1810 millioner kroner). Lillehammer kommune skulle gjerne sett at en større andel av totalrammen gikk til postene gang- og sykkel, trafiksikkerhet og kollektivtiltak (totalt 595 millioner kroner). Skal investeringsrammen bidra til å oppfylle nullvekstmålet som samtlige kommuner har vedtatt må det satses mer på gange, sykkel og kollektivtrafikk på de fylkesvegstrekningene der det er høy årsdøgnstrafikk(ÅDT). Gode og trafiksikre gang- og sykkelveger, kombinert med et godt utviklet kollektivtilbud gjør at flere vil benytte alternative fremkomstmiddel til egen bil. Skal en kunne nå nullvekstmålet overordnet sett vil også dette innebære at det er i de befolkningstette delene av fylket en bør satse mest på gang- og sykkelveg løsninger, da det er der flest vil kunne velge andre alternativer enn egen bil.

3. *Er det noen mulige samtidigheter mellom kommunale/statlige/private og fylkeskommunale investeringer, for eksempel innen vann og avløp, som kan påvirke framdriften på foreslåtte prioriterte investeringstiltak på fylkesveg?*

Umiddelbart kan ikke Lillehammer kommune se at det er noen planlagte samtidigheter i forhold til foreslåtte investeringstiltak. Det utarbeides for tiden en ny hovedplan for vann- og avløp. Det kan være at det kommer nye tiltak i ny hovedplan som vil kunne gi slike samtidigheter. Disse vil i tilfellet bli varslet fylkeskommunen. For å unngå eller utnytte samtidigheter er det viktig at det er en god og tett dialog mellom fylket og kommunen. Samtidigheter kan også oppstå som følge av ledningsbrudd eller annet, så det er viktig at dialogen hele tiden er ivaretatt. Lillehammer kommune ønsker å være en bidragsyter til denne dialogen gjennom hele handlingsplanperioden.

Som kjent pågår det en E6 utbygging gjennom kommunen og nabokommuner. Dette vil kunne gi en samtidighet mellom statlig og fylkeskommunale tiltak og Lillehammer kommune forventer at fylkeskommunen følger opp dette med tiltakshaver. Kommunen er ikke nødvendigvis en del av denne dialogen, men ønsker å bidra konstruktivt i prosesser, og holdes orientert gjennom hele handlingsprogram perioden.

4. *I høringsutkastet er det satt av 14,5 mill. kr. til turveger/stier som skal bygges og driftes av fylkeskommunen. Kommunene inviteres til å komme med innspill til slike turveger i høringen.*

Lillehammer kommune ønsker her å vise til innspill til handlingsprogrammet, tiltaket langs fylkesveg 2520 på Nordseter. Det er ikke gang- og sykkelveg gjennom området i dag. En turveg langs fylkesvegen vil kunne bidra til å trafikksikre dette området på en kostnadseffektiv måte. En gang- og sykkelveg definert som turveg uten fast dekke kan være en akseptabel løsning for dette området, og noe som Lillehammer kommune fortsatt ønsker å spille inn i videre prosess.

Konklusjon

Med den totale investeringsrammen på 3450 millioner kroner avsatt til fylkesveger for planperioden, og med 421 prioriterte tiltak som innspill fra 46 kommuner i Innlandet i

planprosessen, har kommunedirektøren forståelse for en prioritering av tiltak og at tidligere prioriteringer sannsynligvis må endres for å imøtekomme framtidige utfordringer.

Med bakgrunn i de 18 tiltak Lillehammer kommune ga som innspill i fjor høst til utarbeidelse av handlingsprogrammet kan det ikke forventes at samtlige prioriterte tiltak tas med i et nytt handlingsprogram. Det var imidlertid forventet at høyt prioriterte og begrunnede tiltak innenfor de enkelte programområder ble tatt med i handlingsprogrammet. Dette i tillegg til at prioriterte tiltak i gjeldende handlingsprogram ble gjennomført og/eller videreført i nytt handlingsprogram.

Kommunedirektøren vil anbefale at formannskapet i sin høringsuttalelse som minimum viderefører utbedring av Bankenkrysset som et prioritert tiltak i tillegg til fullføring av en sammenhengende gang- og sykkelveg langs Hamarvegen til Åsmarkvegen slik det framgår av gjeldende handlingsprogram for fylkesveger.

Kommunestyrets behandling av sak 48/2025 i møte den 12.06.2025:

Behandling

Øystein Lauen (SV) stilte spørsmål ved egen habilitet da han er ansatt som fungerende stabssjef i Innlandet fylkeskommune.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommuneloven § 11-10. En folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et folkevalgt organ i henholdsvis kommunen eller fylkeskommunen.

Lauen opplyste at han ikke har arbeidet med handlingsprogrammet direkte, og ble erklært habil.

Ordfører Hans Olav Sundfør (H) stilte spørsmål ved egen habilitet i sak 48/2025 med bakgrunn i at han eier eiendommen Lundgaardsløkka. Eiendommen grenser inn mot FV 2528, som omtales særskilt i kommunens høringssvar. I reguleringsplanen for eiendommen er det tatt inn et rekkefølgekrav om opparbeidelse av gang- og sykkelvei fra Nordgardsmoen frem til Lundgaardsløkka før eiendommen kan benyttes til reguleringsformålet.

Kommuneadvokatens vurdering:

Det vurderes på denne bakgrunn at Sundfør er part i denne saken, fordi den direkte berører hans eierinteresser i eiendommen Lundgaardsløkka, jf forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav e). Han er dermed automatisk inhabil etter kommuneloven § 11-10 jf forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a). Ordfører Hans Olav Sundfør bør anses som inhabil til å delta i behandlingen av sak 48/2025.

Ordfører Hans Olav Sundfør (H) fratrådte. Varaordfører Jytte Sonne (KrF) tok ordførersetet og ledet møtet. Vararepresentant Sindre Log (H) tok sete.

Det var fortsatt 39 representanter tilstede under behandlingen av saken.

Knut Arne Vassdokken (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag:

Forslag til nytt vedtakspunkt:

a) Lillehammer kommune viser til at tiltak GS18 er uprioritert fra kommunens side. Det vises videre til kommunens prioritering nr. 1 under programområde tiltak for gående og syklende, FV 2528 Baklivegen, fra Skyttermoen til Lundgårdskrysset. Dette tiltaket følger prioriteringskriteriene nr. 1, 8, 9

Votering:

Det ble votert over plan- og miljøutvalgets forslag til vedtak punkt 1-5

Vedtatt med 39 stemmer AP, FrP, H, INP, KrF, MDG, PP, R, SP, SV, V.

Det ble votert over Vassdokkens tilleggsforslag:

Vedtatt med 24 stemmer AP, 1H (Halvor Møllerløkken), INP, MDG, R, SP, SV, 1V (Terezia Hole) mot FrP, 9H (Anette Audenhus Røsjorde, Berit Gallefoss Denstad, Bjørgulv Noraberg, Freddy Jensen, Håkon Erdal, Liv Narvestad, Marianne Gunnerud, Mats Ellingsen, Sindre Log), KrF, PP, 1V (Terje Kongsrud)

.

Vedtak

Kommunestyrets vedtak:

1. Bankenkrysset. Tiltak for effektiv trafikkavvikling, prioritet myke trafikanter og kollektivtrafikk må prioriteres i handlingsprogram for 2026 – 2029..

2. Investerings tiltak i Lillehammer som tidligere er vedtatt og framgår av gjeldende handlingsprogram forutsettes gjennomført:

-FV 213, Fullføring av sammenhengende gang og sykkelveg langs Hamarvegen fra Breisethvegen til Åsmarkvegen.

3 .Lillehammer kommune opprettholder sine prioriterte innspill som vedtatt i formannskapet 15.oktober 2024.

a) Lillehammer kommune viser til at tiltak GS18 er uprioritert fra kommunens side. Det vises videre til kommunens prioritering nr. 1 under programområde tiltak for gående og syklende, FV 2528 Baklivegen, fra Skyttermoen til Lundgårdskrysset. Dette tiltaket følger prioriteringskriteriene nr. 1, 8,

4. Sammenhengende g/s-veg langs Fv 2538

Lillehammer kommune viser til det pågående arbeidet med E6 Roterud-Storhove, og tilhørende planarbeid og utbygging av g/s-veg på deler av strekningen langs Fv 2538 (Biri-Vingrom). På stekningen mellom Furuodden i sør (Gjøvik) og Holte/Bø i nord (Lillehammer) er det så langt ikke planlagt eller tenkt utbygd g/s-veg, og dette strekket vil bli en manglende sammenheng i g/s-veg langs Fv 2538. Lillehammer kommune ber om at Innlandet fylkeskommune i denne perioden tar initiativ og som minimum koordinerer og eventuelt legger til rette for en felles planprosess sammen med Nye Veier AS for å sikre en sammenhengende g/s-veg langs Fv 2538.

5. Saksfremlegget med tilhørende vedtakspunkter er Lillehammer kommune sitt høringsinnspill til handlingsprogram fylkesveger 2026 – 2029.